

Парканчик

Статична вправа
Закрити верхні і нижні зуби, посміюватися, повністю оголивши їх.
Утримувати в такому положенні від 1-10 с.
Слідувати, щоб губи не підверталися всередину.

Бегемот

Статична вправа
Широко розкрити рот і дорозкрити до п'яти, після чого закрити його. Дії повторюються 3-4 рази.

Лопаточка

Статична вправа
Усміюючись, прикрити рот, покласти широкий передній край язика на нижню губу.
Утримувати його в такому положенні від 1-10 с.
Губи не розкривати в жодному напрямку.
Соблюдати, щоб були не відкриті ніжні губи.
Не висувати язик далеко: він повинен тільки накривати нижню губу.
Високі краї ясна торкаються кутів рота.

Гойдалка

Динамічна вправа.
Відкрити рота. Тагнути язиком поперечно смачку до верхніх зубів, потім до нижніх. Рот при цьому не закривати.

Чашечка

Статична вправа.
Відкрити широко рот, висути язик. Кінчик і бічні краї язика підняти до верхніх зубів, але не торкатися їх. Утримувати в такому положення до 10 с.

Малюв

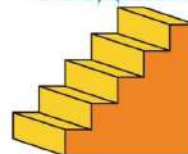
Динамічна вправа. Відкрити рот, «побити» язиком піднебіння, виконуючи повільні рухи від верхніх зубів у глибокий нахил.

Індик

Динамічна вправа.
Злегка відкрити рот, покласти широкий язик на верхню губу. Рухати широкою переднім краєм язика по верхній губі вперед і назад, не відтворюючи язик від губи, ніби поглядуючи її. Спочатку рухи повільні, потім прискорити темп і додати голос, поки не почується «бл-бі-бі».

Сходишки

Динамічна вправа. Посміюючись, відкрити рот. Язик покласти "Лопаткою". Під різномір 1-2-3 виконувати дії: широкий язик на верхню губу, 2 - широкий язик на верхні зуби, 3 - широкий язик за верхні зуби. Необхідно слідувати, щоб язик не звукувався, якщо щелепа та губа були нерухливі.

Коник

Динамічна вправа.
Відкрити рот, присмоктати язик до піднебіння і різко відірвати, клацнувши ним.

Грибочок

Статична вправа
Присмоктати язик до піднебіння, широко відкрити рот. Спина язика - це капелюшок гриба, а під'язикова вуздечка - ніжка.

Гармоника

Динамічна вправа.
Посміюючись. Зробити "грибочок" (тобто присмоктати широкий язик до піднебіння)
Не відриваючи язика, відкривати і закривати рот (зуби не заліпати)

Барaban

Динамічна вправа.
Відкрити рот. Підняти язик до альвеол. Утримуючи таке положення, швидко стукати язиком, промовляючи: «т-т-т», «д-д-д», «тд-тд-тд».

Комплексе артикуляційної гімнастики для звуку Р